

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. У статті обґрунтовані переваги введення електронних освітніх ресурсів у навчальний процес. Схарактеризовано сукупність дидактичних форм, методів та прийомів використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі. Здійснено короткий огляд існуючого програмного забезпечення спеціалізованого на вивченні іноземних мов. Доведено переваги використання даного програмного забезпечення у порівнянні із традиційним навчанням.

Постановка проблеми. Теперішній час – час комп'ютерів, електронних ресурсів, всесвітньої мережі Інтернет. Електронне навчання розвивається досить активно, чому сприяє підвищений попит на освітні послуги та рівень розвитку ІКТ.

Використовуючи можливості електронних ресурсів ми можемо розробляти наукові курси з тих чи інших дисциплін. Особливо актуальне це питання у науках пов'язаних з іноземними мовами, оскільки взаємодія вчителя і комп'ютера дає значно кращі результати навчання іноземним мовам. Використання елементів такого навчання урізноманітнить освітній процес та надасть учням альтернативні можливості здобуття якісних знань на уроках та вдома.

Стан електронного навчання в нашій країні свідчить про нагальну необхідність його стимулювання, щоб забезпечити динамічний і прогресивний розвиток та впровадження на всіх рівнях освіти, оскільки електронне навчання являється інноваційною технологією до особливостей якої можемо віднести підвищення

Постановка мети дослідження. Досвід застосування електронних ресурсів для навчання на території України порівняно з іншими країнами ще не такий глибокий, що пов'язано з порівняно недавнім вступом країни до єдиного мультимедійного простору та впровадження мережі Інтернет. Також актуальною проблемою залишається те, що вчителі не готові до застосування електронних засобів навчання з різних причин. Однією з таких причин являється необізнаність вчителів.

Мета статті – обґрунтувати доцільність застосування електронних засобів навчання на іноземній мові.

Виклад основного матеріалу. Використання електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі, це важливий, проте складний, крок до підвищення якості навчання. Електронні ресурси це не лише нові засоби навчання, а і новий підхід до процесу навчання, нові форми і методи викладання.

Інформаційні технології надають можливість накопичення бази знань для створення моделі інтелектуальної діяльності людини. Інформаційні технології, на відміну від традиційних освітніх технологій, "мають предметом і результатом праці інформацію, а знаряддям праці – комп'ютер" [1, с. 45–46].

Електронні ресурси – це цілісна система, яка містить програмні засоби, керується комп'ютером. Електронними ресурсами є електронні дані (інформація у вигляді чисел, букв, символів, зображень, включаючи графічну інформацію, відеоінформацію тощо, або їхні комбінації), електронні програми або об'єднання цих видів в одному ресурсі.[6].

Електронні освітні ресурси поєднують у собі дидактичні і програмні засоби, які створені в основному для навчання, а саме для розробки навчальних курсів, управління засобами навчання, автоматизації навчального процесу. Дослідження та аналіз науково-методичних джерел [2-5], дозволяє зробити висновок, що процес вивчення іноземних мов доцільно будувати на основі трьох основних компонентів комп'ютерних технологій – комп'ютера, мережевих технологій і навчальних комп'ютерних програм.

Спеціалізованих комп'ютерних програм для вивчення іноземної мови на даний момент існує безліч, починаючи від програм для вивчення алфавіту і закінчуючи програмами для тренування мовлення. Ці всі програми поступово перетворюються в інтегральний компонент процесу навчання, здійснюють важливі дидактичні функції. Програми використовуються як моделювання ситуацій спілкування, наочне подання інформації, вирішення проблемних завдань, контролю успішності учнів.

При використанні декількох програм на уроках іноземної мови, вчитель може комбінувати подання матеріалу зважаючи на потреби учнів та можливості програмного забезпечення, в інтерактивному методі подавати учням граматичну інформацію, лексичну інформацію. Програми можна використовувати в домашніх умовах, що дозволить учням ефективніше готувати домашня завдання та в цілому готуватися до наступного уроку.

Наприклад, програми "LearnWords Windows 6.0", "Do You Speak English", "Words" призначені для розширення англійського тезаурусу. Якість засвоєння лексики забезпечується використанням зорових образів, що дозволяє встановити необхідні асоціативні зв'язки. Програми "МнемоКартки 5.18" та "Language Study" мають функцію озвучування слів, що дозволяє відпрацювати правильну вимову.

Оцінювання знань учнів також являється актуальною проблемою, при використанні звичайних методів навчання України, учні можуть не до кінця зрозуміти що від них потребує вчитель, чи задача яку вони повинні рішити. При використанні електронних програм для контролю знань, яких також існує чимало, учням можна моделювати реальні ситуації де від них потребується ті чи інші знання, що забезпечує значно ефективніше відтворення вивченого матеріалу та його закріплення.

Програма "Language Memory Bomber 4.127" надає розширені можливості засвоєння англійської лексики на слух завдяки вбудованому синтезатору мови, який озвучує слова з паралельним відволікаючим природним шумом, характерним для реальних ситуацій спілкування – на вулиці, в транспорті тощо. Використання програм такого типу сприяє розвитку лексичної компетентності.

Програма "English Grammar in Use" та "Практична граматики англійської мови v1.0" поєднують у собі теоретичні уроки і практичні вправи, що покращує набуття граматичної компетентності, також в цих програмах реалізований адаптивний рівень складності під конкретного користувача.

Робота з програмами-тренажерами "Sentence Exerciser" та "Тренажер перекладу слів" дозволяє на простих прикладах, підкріплених наочним ілюстративним матеріалом, автоматизувати граматичні навички та перекладацькі вміння.

Використання Інтернет мереж надає як можливості пошуку інформації так і навчання.

Сайти, які є корисними для вчителя іноземної мови і які можуть бути використані на уроці, можна поділити на інформаційні та власне навчальні. Інформаційні сайти використовують для добору цікавої інформації, творчих завдань, пошуку додаткового матеріалу. Спеціальні навчальні сайти містять завдання та вправи на розвиток різних видів навчальних умінь та розроблені з урахуванням різного рівня знань учнів [7, с. 173].

Проте слід пам'ятати, що використання Інтернету на уроці не повинно бути хаотичним та безсистемним. Проекуючи навчальне заняття з використанням Інтернет-мережі, необхідно чітко визначити завдання навчання, розвитку та виховання. При цьому конкретизувати рівень, на якому будуть здійснюватися цільові установки: загальне ознайомлення з новою темою, засвоєння теоретичного аспекту матеріалу, що вивчається, формування практичних умінь і навичок, перевірка знань [8, с. 157].

Розроблена нами в рамках магістерської роботи лінгвістично-тренувальна програма "Агонь", при використанні технологій штучного інтелекту дозволяє розпізнавати голос користувача, проводити оцінку і аналіз отриманого голосового сигналу і видавати коректну відповідь. Програма працює з учнями в інтерактивному режимі, що в свою чергу підвищує інтерес до навчання.

На головному екрані програми з'являється зображення, наприклад зображення яблука, і починається запис з мікрофону, поки учень не вимовить правильно слово "Apple", програма не переключиться на наступний слайд. Тобто учні вивчають не лише нові слова, а і вчать зразу правильно їх вимовляти.

Висновки: Використання електронних ресурсів у процесі вивчення іноземних мов має необмежений потенціал, як для вчителів іноземних мов так і для учнів. Грамотне застосування комплексу комп'ютерних програм дає змогу формувати комунікативні, лексичні, граматичні, соціолінгвістичні, соціокультурні та інші компетентності. Підготувувати у учнів практичні навички застосування іноземної мови, як в подальшому навчанні так і в соціумі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Костікова І. І. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / І. І. Костікова. – Харків, 2008. – 409 с.
2. Власов Е. А. Компьютеры в обучении языку: проблемы и решения / Е. А. Власов, Т. Ф. Юдина, О. Г. Авраменко, А. В. Шилов. – М. : Русский язык, 1990. – 80 с.
3. Голубева Т. И. Применение информационных технологий в обучении иностранному языку : учеб. пособ. / Т. И. Голубева, С. О. Репина. – Оренбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 167 с.
4. Пиотровская К. Р. Современная компьютерная лингводидактика / К. Р. Пиотровская // Научно-техническая информация (НТИ). Серия 2. – М. : Академия, 1991. – № 4. – С. 26–29.
5. Попов Н. С. Методика разработки мультимедийных учебных пособий : монография / Н. С. Попов, Р. П. Мильруд, Л. Н. Чуксина. – М. : Изд-во Машиностроение-1, 2002. – 128 с.
6. Антоненко І., Баркова О. Електронні ресурси як об'єкт каталогізації: історія питання, термінологія, форматне забезпечення // Бібл. вісн. — 2004. — N 2. — С. 11-22. — Режим доступу до статті: <http://sas1.at.ua/publ/8-1-0-44>.
7. Костенко І.Г. Використання Інтернет-ресурсів на уроках англійської мови / І.Г. Костенко // На допомогу педагогу: Таврійський вісник освіти. – 2013. – №1 (41). – С. 170 – 176.
8. Полат Є.С. Інтернет на уроках іноземної мови. / Є.С. Полат // Іноземні мови в школі. – 2001. – № 2,3. – С. 45 – 52.
9. Яковлева Т.В. Використання інноваційних технологій при вивчанні англійської мови / Т.С. Яковлева // Форум педагогічних ідей «УРОК». – 2011
10. Воронина Т. П. Образование в эпоху новых информационных технологий (методологические аспекты) / Т. П. Воронина, В. П. Кашицин, О. П. Молчанова. – М. : Информатик, 1995. – 220 с.